

BÖLÜM 1

Eczacılık ve Yönetim

1.2. Yönetici Olarak Bir Eczacının Görevleri

1.2.4. / Yöneltilme

Muammer ÇALIKUŞU¹

Öğrenim Hedefleri

Okuyucu, bu bölümü okuyarak;

1. Yöneltilme kavramını tanımlayarak işletmelerde ve özel olarak eczacılık işletmelerinde uygulanan farklı yöneltilme stratejilerini açıklayabilecek,
2. Yöneltilme stratejilerinin önemini değerlendirebilecek,
3. Eczacılık işletmelerine uygulanabilecek yöneltilme stratejilerini tanımlayabilecektir.

Giriş

Bu bölümde, yöneltilme kavramının işletmelerin genelinde ve özellikle eczacılık işletmelerinde nasıl uygulandığı ele alınmaktadır. İşletmelerin başarısı için farklı yöneltilme stratejileri kullanılmaktadır. Bölümün ilk kısmında yöneltilme kavramının tanımı yapılmakta, ardından işletmelerin hedeflerine ulaşmak için kullandığı yaygın yöneltilme stratejileri örneklerle açıklanmaktadır. Sonraki kısımda, eczacılık işletmelerinde bu stratejilerin nasıl uygulandığına

¹ Öğr. Gör., Ankara Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık İşletmeciliği AD., mcalikus@ankara.edu.tr, ORCID iD: 0000-0002-3249-4936

profesyonel ve ticari yönleri arasında benzersiz bir konuma sahip olan toplum eczanesi yöneticileri, kar elde etmenin farkında olurken mesleğin hedefleriyle uyumlu hasta bakımını iyileştirmeye çalışan stratejik kararlar almalıdır (Zellmer, 2005).

Eczacılık işletmelerinin yöneticileri, artan reçete hacimleri ve toplumun talepleri nedeniyle hastalar ve işletme ihtiyaçlarının karşılanması için daha hızlı ve daha sürdürülebilir çözümler üretmek zorundadır. Yöneticiler, daha fazla iş yükü baskısına ek olarak işletme organizasyonundaki üstlerin ve astların çatışan talepleriyle de başa çıkmak zorundadır. Eczacılar sağlık hizmetlerindeki rollerini yeniden tanımlamaya ve genişletmeye çalıştıkça işletmeleri daha kurumsal yapılara dönüşmektedir (Perepelkin & Dobson, 2010). Bu kurumsal yapıların yönetiminde tedavi ve danışmanlık hizmetleri, dağıtım ve tedarik akışları, sağlık eğitimi ve bilgilendirme politikaları, inovasyon, etik ve mevzuat konularının değerlendirilmesi; çalışmakta olan personellerin bu alanlardaki farkındalığının geliştirilerek hasta ve müşterilere verilen hizmetlerin kalitesinin sürdürülebilirliğinin sağlanması oldukça önemli görünmektedir.

Kaynaklar

- Addo-Atuah, J. (2014). Making a case for a public health orientation in global pharmacy education and practice in the context of the Millennium Development Goals (MDGs). *Currents in Pharmacy Teaching and Learning*, 6(5), 723-729. <https://doi.org/10.1016/j.cptl.2014.05.019>
- Adepu, R. & Nagavi, B. (2006). General practitioners' perceptions about the extended roles of the community pharmacists in the state of Karnataka: A study. *Indian Journal of Pharmaceutical Sciences*, 68(1), 36. <https://doi.org/10.4103/0250-474x.22961>
- Alsharif, N. Z. (2019). The need for disruptive innovation in pharmacy. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 83(10), 837719. <https://doi.org/10.5688/ajpe837719>
- Breuer, C., Siestrup, G., Haasis, H.-D. & Wildebrand, H. (2013). Collaborative risk management in sensitive logistics nodes. *Team Performance Management*, 19(7/8), 331-351. <https://doi.org/10.1108/tpm-11-2012-0036>
- Cavaco, A. M., Grilo, A. & Barros, L. (2020). Exploring pharmacists' orientation towards patients in Portuguese community pharmacies. *Journal of Communication in Healthcare*, 13(3), 219-227. <https://doi.org/10.1080/17538068.2020.1804797>
- Cemalcılar, İ., Bayar, D., Aşkun, İ. C. & Özalp, Ş. (1993). *İşletmecilik Bilgisi*. Anadolu Üniversitesi.
- Chaar, B. B. (2009). Professional ethics in pharmacy practice: Developing a psychometric measure of moral reasoning. *Pharmacy World & Science*, 31, 439-449. <https://doi.org/10.1007/s11096-009-9292-1>
- Chappell, N. L. & Barnes, G. E. (1984). Professional and business role orientations among practicing pharmacists. *Social Science & Medicine*, 18(2), 103-110. [https://doi.org/10.1016/0277-9536\(84\)90030-3](https://doi.org/10.1016/0277-9536(84)90030-3)
- Chisholm-Burns, M. A., Graff Zivin, J. S., Lee, J. K., Spivey, C. A., Slack, M., Herrier, R. N., Hall-Lipsy, E., Abraham, I. & Palmer, J. (2010). Economic effects of pharmacists on health outcomes

- in the United States: A systematic review. *American Journal of Health-System Pharmacy*, 67(19), 1624-1634. <https://doi.org/10.2146/ajhp100077>
- Dobni, C. B. (2010). The relationship between an innovation orientation and competitive strategy. *International Journal of Innovation Management*, 14(02), 331-357. <https://doi.org/10.1142/S1363919610002660>
- Lam, L. W. & White, L. P. (1998). Human resource orientation and corporate performance. *Human Resource Development Quarterly*, 9(4), 351-364. <https://doi.org/10.1002/hrdq.3920090406>
- Linn, L. S. & Davis, M. S. (1973). Occupational orientation and overt behavior—the pharmacist as drug adviser to patients. *American Journal of Public Health*, 63(6), 502-508. <https://doi.org/10.2105/ajph.63.6.502>
- Maine, L. L. (2012). An era of disruptive innovation and opportunity. *American Journal of Pharmaceutical Education*, 76(7), 123. <https://doi.org/10.5688/ajpe767123>
- Mishra, P., Hansen, E. H., Sabroe, S. & Kafle, K. K. (2006). Adherence is associated with the quality of professional–patient interaction in Directly Observed Treatment Short-course, DOTS. *Patient Education and Counseling*, 63(1-2), 29-37. <https://doi.org/10.1016/j.pec.2005.08.006>
- WHO Consultative Group on the Role of the Pharmacist in the Health Care System (Brd: 1997: Vancouver, Canada) & World Health Organization. Division of Drug Management and Policies. (1997) The role of the pharmacist in the health care system : Preparing the future pharmacist : curricular development : Report of a third WHO Consultative Group on the Role of the Pharmacist, Vancouver, Canada, 27-29 August 1997. <https://apps.who.int/iris/handle/10665/63817>
- Perepelkin, J. & Dobson, R. T. (2010). Influence of ownership type on role orientation, role affinity, and role conflict among community pharmacy managers and owners in Canada. *Research in Social and Administrative Pharmacy*, 6(4), 280-292. <https://doi.org/10.1016/j.sapharm.2009.11.001>
- Radipere, S. (2014). The effects of entrepreneurial orientation on business performance. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 5(16), 141. <https://doi.org/10.5901/mjss.2014.v5n16p141>
- Sharif, P. S., Javadi, M. & Asghari, F. (2011). Pharmacy ethics: Evaluation pharmacists' ethical attitude. *Journal of Medical Ethics and History of Medicine*, 4(5).
- Tajeddini, K. (2016). Financial orientation, product innovation and firm performance—An empirical study in the Japanese SMEs. *International Journal of Innovation and Technology Management*, 13(03), 1640005. <https://doi.org/10.1142/S0219877016400058>
- Tatar, T. & Üner, M. (1992). *İşletmecilik İlkeleri*. Gazi Büro Yayınları.
- Toklu, H. Z. & Hussain, A. (2013). The changing face of pharmacy practice and the need for a new model of pharmacy education. *Journal of Young Pharmacists*, 5(2), 38-40. <https://doi.org/10.1016/j.jyp.2012.09.001>
- Uncles, M. (2000). Market orientation. *Australian Journal of Management*, 25(2), i-ix. <https://doi.org/10.1177/031289620002500201>
- Van Niekerk, S., Niemann, W., Kotzé, T. & Mocke, K. (2017). Supply chain security orientation in the pharmaceutical industry. *Southern African Business Review*, 21(1), 446-479.
- Zellmer, W. A. (2005). Unresolved issues in pharmacy. *American Journal of Health-System Pharmacy*, 62(3), 259-265. <https://doi.org/10.1093/ajhp/62.3.259>
- Zhou, K. Z. & Li, C. B. (2007). How does strategic orientation matter in Chinese firms? *Asia Pacific Journal of Management*, 24, 447-466. <https://doi.org/10.1007/s10490-007-9048-1>